

BA-106

Seat No. _____

Third Year B. A. (Sem. - VI) Examination

March / April - 2014

History : Paper - CC - 606

(Elements of Historical Method)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : દરેક પ્રશ્નનાં ગુણ સરખા છે.

૧ પાદનોંધ એટલે શું ? તેના ફાયદા - ગેરફાયદા વિગતે લખો.

અથવા

Ibid = (ઈબીડ) અને Op-cit = ઓપસીટ એટલે શું ? તેની વ્યાખ્યા જણાવી, ઈતિહાસકારો અને લેખકો તેનો ઉપયોગ કઈ રીતે કરે છે તે ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.

૨ રાષ્ટ્રીય અભિલેખાગારની જરૂરિયાત જણાવી, દિલ્હીનાં અભિલેખાગારની વિશિષ્ટતા જણાવો.

અથવા

ગુજરાતમાં સંશોધન માટે દફતર ભંડારોની અગત્યતા જણાવી, ગુજરાતમાં આવેલા વિવિધ દફતર ભંડારોનું મહત્વ નોંધો.

૩ સિદ્ધહસ્ત ઈતિહાસકારનાં લક્ષણો જણાવી, તેની નબળાઈઓ જણાવો.

અથવા

ભારતીય ઇતિહાસ લેખનમાં ઇતિહાસકાર આર.સી. મજુમદારનો ફાળો વર્ણવો.

૪ ઐતિહાસિક સાધન-સામગ્રીનાં ક્ષેત્રે “કૌટિલ્યનાં અર્થશાસ્ત્ર”ને મૂલવો.

અથવા

ઇતિહાસનાં સાધન તરીકે “ગિરનારનાં શિલાલેખો”ની માહિતી દર્શાવી તેનું મહત્વ નોંધો.

૫ ટૂંકમાં જવાબ લખો. (ગમે તે સાત)

(૧) લેખકો અને ઇતિહાસકારો પોતાના આલેખમાં પાદનોંધો કઈ રીતે જણાવે છે ? પાદનોંધો જણાવવાની સૌથી સારી પદ્ધતિ કઈ ?

(૨) પાદનોંધ દ્વારા લેખક શું સૂચવવા માંગે છે ?

(૩) Op-cit અને Ibid નાં શબ્દ પ્રયોગનાં ઉપયોગમાં તફાવત શું છે ?

(૪) દફતર-ભંડાર એટલે શું ? તેની મુખ્ય જરૂરિયાત કઈ છે ?

(૫) ગુજરાતમાં દફતરભંડારોની કચેરીઓ ક્યાં ક્યાં આવેલી છે ?

(૬) આધુનિક દફતરભંડારો દ્વારા રાજકીય બાબતોની વિશિષ્ટ માહિતી કઈ રીતે મળે છે ?

(૭) સિદ્ધહસ્ત ઇતિહાસકારનાં લક્ષણો ક્યા છે ?

(૮) ભારતીય વિદ્યાભવનનાં મુખ્ય ૧૧ ગ્રંથો ક્યા છે ?

(૯) આર.સી. મજુમદારનાં મહત્વનાં ગ્રંથો જણાવો.

(૧૦) જદુનાથ સરકારની પહેલી કૃતિ કઈ હતી. તેની વિશિષ્ટતા નોંધો.

(૧૧) કૌટિલ્યનાં અર્થશાસ્ત્રમાં મૌર્ય સમયની કઈ કઈ બાબતોનું વિવરણ કરવામાં આવ્યું છે ?

(૧૨) ગિરનારનાં શિલાલેખોમાં ક્યા ત્રણ રાજવંશોના શિલાલેખો કોતરાવેલા છે ? અશોકના શિલાલેખોની વિશિષ્ટતાઓ નોંધો.